

Svarīgākais īsumā

- ASV makroekonomiskie indikatori turpina signalizēt par ekonomikas vājumu
- Naftas cenas turpina samazināties trešo nedēļu pēc kārtas
- *BHP Billiton* mēģina nopirkt Kanādas lielāko kālija minerālmēslojuma ražotāju *Potash Corp.*

Nedēļa tirgos un ekonomikā

ASV makroekonomiskie indikatori turpina signalizēt par ekonomikas vājumu

Iepriekšējās nedēļas laikā ASV publicētā makroekonomiskā statistika atstāja kopumā negatīvu ietekmi uz akciju tirgu un veicināja drošo obligāciju cenu pieaugumu.

Rādītāji, kas tika publicēti 17. augustā, deva investoriem cerību, ka iepriekšējo nedēļu negatīvā statistika liecina tikai par ekonomiskās aktivitātes īstermiņa samazinājumu, kas beigsies tuvākajā laikā. Šajā dienā tika publicēti dati par rūpniecisko ražošanu ASV. Dati iepriecināja optimistus: rūpniecības izlaide jūlijā ir pieaugusi par 1% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, nevis par 0,5%, kurus gaidīja saskaņā ar vidējo analītiķu prognozi; rūpniecības jaudu noslogotība sasniedza 74,8%, pārsniedzot prognozi 74,6%. Nedaudz lielāks, nekā gaidīja, izrādījās ražotāju cenu pamatinflācijas rādītājs (neieskaitot degvielu un pārtiku) – cenu pieaugums bija 0,3% salīdzinot ar iepriekšējo mēnesi, pārspējot prognozi 0,1%. 17. augustā tika publicēta arī nekustamo īpašumu tirgus statistika, kas paredzami izrādījās diezgan slikti: izsniegto būvatļauju skaits jūlijā ir bijis mazāks nekā jūnijā, bet jaunbūvju skaits – mazāks, nekā prognozēja analītiķi. Tomēr īpaši labu sniegumu no ASV nekustamo īpašumu jomas neviens negaidīja. 17. augustā ASV akciju tirgus pieauga, uztverot publicēto statistiku kā pozitīvu.

Tomēr 19. augustā publicētā informācija atkal pastiprināja pesimistisku noskaņojumu attiecībā uz ASV ekonomikas attīstību

tuvākajos mēnešos. Sākotnējo pieteikumu skaits bezdarba pabalsta saņemšanai izrādījās vislielākais kopš 2009. gada novembra - 500 tūkstoši. Šis indikators liecina, ka situācija nodarbinātībā ASV ne tikai neuzlabojas tik ātri, kā ekonomisti cerēja vēl pirms trim - četriem mēnešiem, bet tā visdrīzāk pasliktinās. Sākotnējo pieteikumu skaits pieaug jau trīs nedēļas pēc kārtas. Šī gada minimumu sākotnējo pieteikumu skaits sasniedza jūlijā sākumā – nedēļā, kas beidzās 9. jūlijā, reģistrēto sākotnējo pieteikumu skaits bija 427 tūkstoši. Iepriekšējo gadu statistika rāda, ka par darbavietu skaita un ekonomikas aktivitātes būtisku pieaugumu var runāt, ja sākotnējo pieteikumu skaits ir 300 – 350 tūkstoši.

19. augustā Filadelfijas Federālā rezerves banka publicēja savu biznesa aktivitātes indeksu. Tas bija -7,7, kas ir zemākā šī indeksa vērtība kopš 2009. gada jūlijā, kad ekonomika vēl nebija atguvusies no recesijas. Analītiķi gaidīja, ka indekss būs 7. Publicētais rādītājs izrādījās sliktāks, nekā pašas pesimistiskākas prognozes. Indeksa samazinājums liecina par to, ka biznesa aktivitāte strauji samazinās, pasūtījumu apjoms krītas, bet nākotnes perspektīvas nav skaidras. Negatīvā indeksa vērtība signalizē, ka ražošanas apjoms ASV samazinās.

Iepriekšminētā negatīvā statistika pašreiz nosaka akciju tirgus kustību. Gan Eiropā, gan ASV akciju indeksi iet uz leju, bet ASV un Vācijas valsts obligāciju cenas turpina pieaugt. Riska līmeņa palielināšanu arī veicina dolāra kursa pieaugumu pret eiro – jo investori masveidā pāriet dolāros.

Kontaktinformācija: e-pasts: info@hipofondi.lv; tālr. 6 777 4455

Šim pārskatam ir vienīgi informatīvs nolūks – tas nav uzskatāms par mārketinga paziņojumu, ieguldījumu pētījumu vai gada/starpperioda finanšu pārskatu, kura sagatavošanas nepieciešamību nosaka normatīvie akti. Šo pārskatu vai nevienu no tā daļām nevar uzskatīt par tiešu un/vai netiešu rekomendāciju attiecībā uz jebkādu aktīvu un finanšu instrumentu pirkšanu, pārdošanu vai iesaistīšanos jebkura cita veida aktivitātes. IPS „Hipo Fondi” neuzņemas nekādu atbildību par tiešiem/netiešiem zaudējumiem (ieskaitot neiegūto peļņu), kā arī soda sankcijām, kas var rasties pārskata ietvertās informācijas izmantošanas dēļ, kā arī par jebkādam citām pārskatā ietvertās informācijas un tajā izteikto apgalvojumu izmantošanas sekām. Visi pārskatā ietvertie secinājumi ir balstīti uz informāciju, kas pieejama pārskata sagatavotājiem un kuru pārskata sagatavotāji uzskata par ticamu; neskatoties uz šo, pārskata sagatavotāji neuzņemas nekādu atbildību par šīs informācijas pareizību un/vai precizitāti.

Naftas cenas turpina samazināties trešo nedēļu pēc kārtas

ASV ekonomikas izaugsmes tempu sagaidāmais samazinājums veicina naftas cenu kritumu. Ja augusta sākumā naftas cenas bija virs 80 dolāriem par barelu (3. augustā *NYM Light Crude* naftas cena sasniedza 82,6 dolārus par barelu), tad pašreiz barels maksā aptuveni 73 dolārus. Naftas cenu lejupslīdi ietekmē tas, ka ASV pieprasījums pēc naftas var samazināties ekonomiskās aktivitātes krituma dēļ, kā arī tas, ka ASV pieaug naftas produktu krājumi. Pēc ASV Enerģētikas informācijas administrācijas datiem, nedēļā, kas beidzās 13. augustā, ASV par 1 miljonu bareliem pieauga naftas pārstrādes produktu (*distillates*) krājumi, bet jēlnaftas krājumi, kaut gan samazinājās, samazinājās mazāk, nekā gaidīja analītiķi.

Cits faktors, kas varētu negatīvi ietekmēt naftas cenas, ir zemāks, nekā iepriekš prognozēja pieaugums naftas patēriņā Ķīnā. Ķīnas naftas patēriņa novērtējumi ir diezgan atšķirīgi, un būtiski atšķiras prognozes.

Aģentūra *Thomson Reuters* pēc Ķīnas oficiālajiem datiem aprēķināja, ka jūlijā Ķīnas kopējais pieprasījums pēc naftas un naftas produktiem samazinājās par 5,3% salīdzinājumā ar jūniju, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu pieauga par 3%. Tajā pašā laikā Ķīnas valsts naftas kompānijas *CNPC* analītiķi prognozē, ka naftas patēriņš Ķīnā 2010. gadā pieaugs par 6%-7%, pieņemot, ka Ķīnas IKP izaugsmes tempi saglabāsies 10% līmenī. Ja Ķīnas valdības īstenoto ekonomikas stabilizācijas pasākumu rezultātā IKP pieauguma temps Ķīnā samazināsies, tad arī naftas patēriņa pieaugums Ķīnā būs mazāks par šo prognozi, radot papildu negatīvu spiedienu uz naftas cenām.

BHP Billiton mēģina nopirkt Kanādas lielāko kālija minerālmēslojuma ražotāju Potash Corp.

Pagājušajā nedēļā uzmanība tika pievērsta kompānijas *BHP Billiton* centieniem nopirkt lielāko Kanādas kālija mēslojuma ražotāju *Potash Corp of Saskatchewan*. 17. augustā *Potash Corp* menedžments noraidīja *BHP* piedāvājumu pārdot kompānijas biznesu par 38,6 miljardiem ASV dolāru, norādot, ka šī cena nav pietiekami augsta. Tomēr *BHP* turpinās savus mēģinājumus pārpirkt

kompāniju, piedāvājot kompānijas akcionāriem vēl augstāku cenu.

BHP ir viens no lielākajiem pasaules kalnrūpniecības uzņēmumiem, kura tirgus kapitalizācija ir ap 120 miljardiem dolāru. Tas ir viens no lielākajiem pasaules alumīnija, vara, svina un sudraba ražotājiem. Tā galvenās izrakteņu ieguves atrodas Austrālijā. Plāni nopirkt kompāniju *Potash Corp* nozīmē, ka kompānija vēlas iesaistīties pavisam jaunajā biznesa sfērā – minerālmēslojuma ražošanā. *Potash Corp* ir viena no pasaules lielākajām minerālmēslojuma ražošanas kompānijām, kas nodarbojas ar kālija sāļu (potaša) iegūvi Kanādā. Potašs, kas tiek izmantots minerālmēslojuma ražošanā, tiek iegūts tikai 12 valstīs, pie tam 75% tiek iegūts Kanādā, Vācijā, Baltkrievijā un Krievijā. Vislielākais kālija mēslojuma apjoms tiek importēts uz Ķīnu un Indiju, kur praktiski viss patērētā kālija mēslojuma apjoms ir importēts. Kopējais pasaules pieprasījums pēc šī mēslojuma ir ap 50 miljoni tonnu gadā. *Potash Cor.* ieguves jaudas līdz 2015. gadam pieaugs līdz 17 miljoniem tonnu, tādējādi tā varētu apmierināt apmēram trešdaļu no pasaules patēriņa. Pasaules potaša tirdzniecību kontrolē divi uzņēmumi – *Canpotex*, kurš pieder Kanādas ražotājiem *Agrium Inc*, *Mosaic Co* un *Potash Corp*, un *Belorussian Potash Co*, ar kura palīdzību tiek organizēts noiets Krievijas ražotājiem *Uralkalij* un *Silvinit*, kā arī Baltkrievijas *Belaruskalij*. Šie divi mārketinga konglomerāti kontrolē ap 60% no pasaules potaša eksporta.

Potaša cenas ir ļoti svārstīgas – 2008. gadā tā cena sasniedza 1000 USD par tonnu, pēc tam nokrita līdz 150 USD par tonnu, bet tagad ir ap 350 – 375 USD par tonnu. Prognozējams, ka pašreizējais piedāvājums šajā tirgū apmierinās pieprasījumu līdz aptuveni 2014. – 2015. gadam. Tālāk iespējams, ka pieprasījums būtiski pārsniegs piedāvājumu. Ņemot vērā to, cik ātri pieaug lauksaimniecības produktu patēriņa pieaugums Indijā un Ķīnā, iespējams, ka augošais pieprasījums no potaša galveno patērētāju puses pēc dažiem gadiem radīs deficītu šajā tirgū. Iespējams, *BHP Billiton* aprēķins ir saistīts tieši ar potaša cenas pieauguma prognozēm.

BHP Billiton pārņemšanas piedāvājuma noraidīšana ļāva būtiski pieaugt *Potash Corp* akciju cenai – no 16. līdz 23. augustam kompānijas akciju cena pieauga par 37%. Iespējams, darījums tomēr notiks vēlāk, *BHP* piedāvājot augstāku cenu – ko arī atspoguļo *Potash Corp* akciju cenas pieaugums.

Akciju tirgus indeksi		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
MSCI World	Pasaule	282.50	285.35	287.72	274.24	288.59	274.21	-
MSCI Emerging Markets	Attīstības valstis	986.30	985.24	981.42	886.66	940.21	845.51	-
S&P 500	ASV	1067.36	1079.38	1102.66	1087.69	1094.60	1026.13	1462.50
DJIA	ASV	10174.41	10302.01	10424.62	10193.39	10282.41	9505.96	13235.88
Xetra DAX	Vācija	6010.91	6110.57	6166.34	5829.25	5604.07	5462.74	7511.96
Nikkei 225	Japāna	9116.69	9196.67	9430.96	9784.54	10352.10	10238.20	16316.32
Shanghai Composite	Ķīna	2639.37	2661.71	2572.03	2583.52	2982.58	2960.77	-
RTS	Krievija	1425.91	1445.94	1449.19	1297.91	1423.13	1050.44	1864.59
Bombay Sensex	Indija	18409.35	18050.78	18130.98	16445.61	16286.32	15240.83	14163.98
Bovespa	Brazīlija	65981.86	66701.89	66322.99	60259.33	66108.33	57728.59	51848.23
OMX Baltic	Baltija	456.82	454.10	417.88	409.68	-	-	-
OMX Riga	Latvija	412.73	397.58	361.36	341.20	318.87	274.06	725.75
OMX Tallinn	Igaunija	571.79	576.85	532.08	543.33	527.32	338.59	-
OMX Vilnius	Lietuva	327.71	324.04	313.81	298.84	300.92	222.59	-

Valūtas tirgus		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EUR/USD		1.2646	1.2823	1.2904	1.2570	1.3505	1.4320	1.3568
USD/LVL		0.5595	0.5520	0.5349	0.5620	0.5247	0.4871	0.5141
EUR/LVL		0.7076	0.7079	0.6902	0.7064	0.7086	0.6975	0.6969
EUR/SEK		9.3735	9.4497	9.4290	9.7998	9.8090	10.0671	-
EUR/RUB		38.8501	39.1196	39.1378	39.0770	40.4968	45.3257	34.8969

Naudas tirgus		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
EURIBOR	O/N	0.42	0.45	0.50	0.30	0.34	0.34	4.03
	3M	0.89	0.90	0.89	0.70	0.66	0.85	4.71
	6M	1.14	1.15	1.13	0.99	0.96	1.11	4.75
USD LIBOR	O/N	0.23	0.23	0.25	0.30	0.18	0.23	5.25
	3M	0.32	0.36	0.49	0.50	0.25	0.39	5.51
	6M	0.53	0.59	0.70	0.70	0.39	0.80	5.43
LVL RIGIBOR	O/N	0.68	0.67	1.05	1.16	1.29	2.18	8.80
	3M	1.25	1.28	1.53	2.17	2.98	11.90	9.04
	6M	2.03	2.17	2.51	2.79	4.32	15.00	9.12

Valsts obligācijas		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Vācija (Bund)	2 gadi	0.61	0.64	0.75	0.44	0.94	1.36	4.06
	10 gadi	2.29	2.34	2.71	2.67	3.20	3.30	4.28
ASV (Treasuries)	2 gadi	0.49	0.50	0.59	0.77	0.84	1.10	4.22
	10 gadi	2.61	2.57	3.00	3.23	3.69	3.57	4.63
Lielbritānija (Gilts)	2 gadi	0.66	0.69	0.86	0.88	1.06	0.88	-
	10 gadi	2.97	3.05	3.42	3.56	4.18	3.64	-

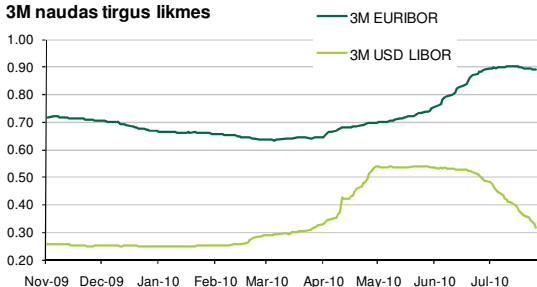

Kredītspreidi		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Eiropas investīcijas reitinga kompāniju CDS spredi	3 gadi	87	94	95	107	66	74	-
	5 gadi	111	115	112	121	85	92	-
iTRAXX Europe	10 gadi	120.93	122.71	116.72	123.18	94.45	99.32	-
Eiropas augstā ienesīguma parāda instrumentu CDS spredi	3 gadi	435	444	455	536	392	543	-
	5 gadi	500	513	505	592	470	604	-
iTRAXX Crossover	10 gadi	495	512	487	587	468	565	-

Izejvielas		23.08.2010.	1 nedēļa	1M	3M	6M	1 gads	3 gadi
Nafta (NYM Light Crude - Futures), USD		73.10	75.24	78.98	70.04	78.86	73.89	69.83
Zelts XAU, USD		1 223.40	1 222.85	1 188.60	1 175.15	1 101.65	953.15	659.50
Varš (Copper 3M - Futures), USD		7 255.00	7 250.00	7 029.25	6 840.00	7 235.00	6 301.25	7 259.75

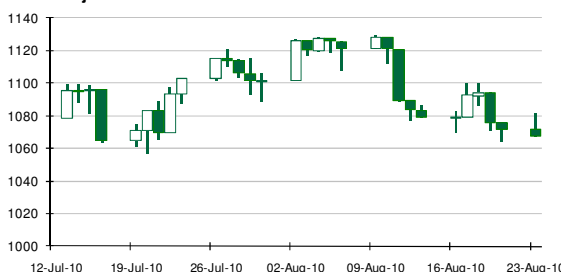
3M naudas tirgus likmes

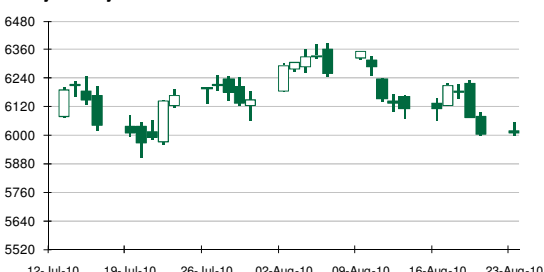
EUR/USD kurss

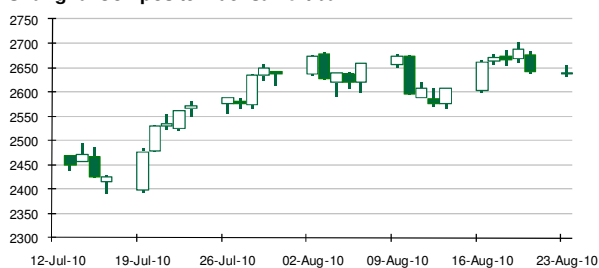
ASV akciju indeksa S&P 500 vērtība

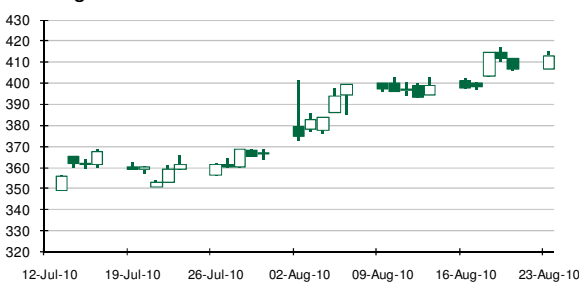
Vācijas akciju indeksa XETRA DAX vērtība

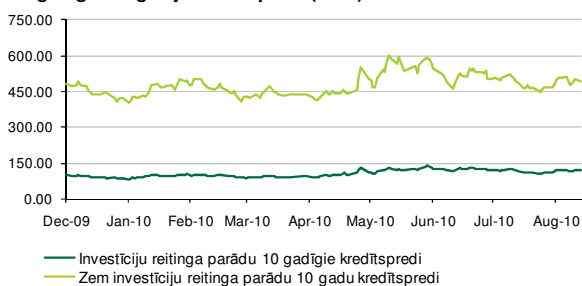
Shanghai Composite indeksa vērtība

OMX Riga indeksa vērtība

10-gadīgo obligāciju kredītpredi (CDS)

HFRX globālais hedžfondu indekss

Pārskatā izmantotās informācijas avots: Thomson Reuters